

Oddělení: Ascomycota

Třída: *Leotiomyces*

Řád: *Erysiphales* - padlí

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA

- biotrofně parazitické houby
- extramatrikální mycelium na povrchu listů
- kulovitá askomata – chasmothecia (erysiphální perithecia)
- na povrchu plodnic tvarově specifické přívěsky
- uvnitř pro daný rod charakteristický počet vřecek
- celkem 13 rodů a téměř 500 druhů

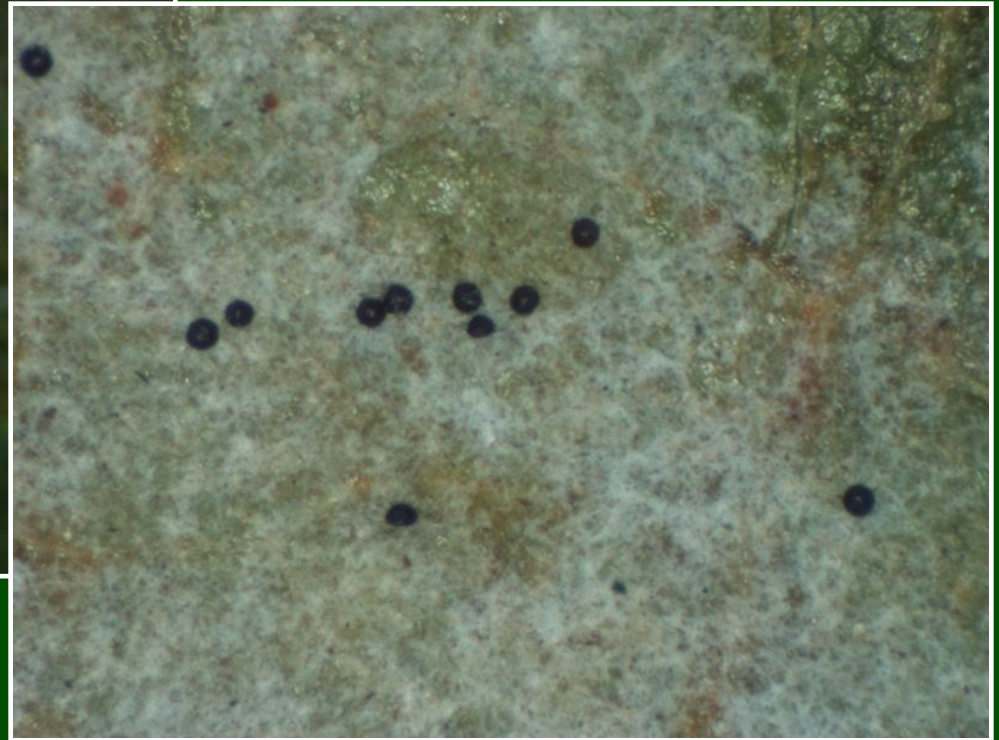
Erysiphe alphitoides padlí dubové

(herbářová položka)

jedno z nejhojnějších padlí, časté na podzim
na dubových listech

povrch listu při malém zvětšení
– mycelium a kulovité plodnice

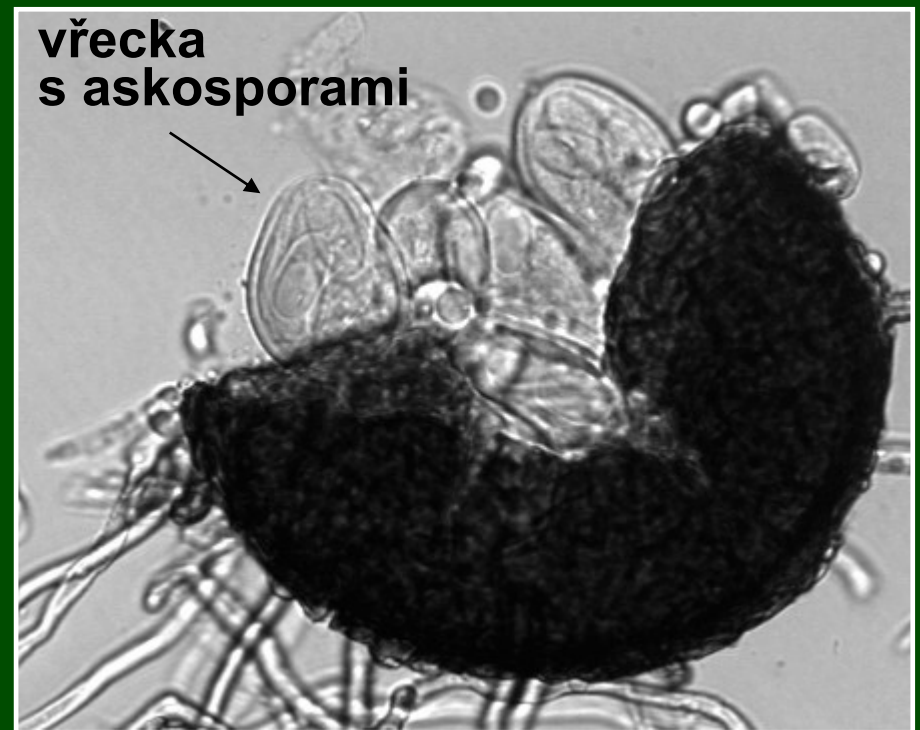

(mikroskopický preparát)

Erysiphe alphitoides padlí dubové

bezbarvé, dichotomicky větvené
apendixy (přívěsná vlákna)

askoma (plodnice) s více vřecky

Phyllactinia guttata - padlí lískové (herbářová položka)

časté na podzim na lískových listech

kulovité plodnice s rovnými,
na bázi rozšířenými apendixy

Třída: *Sordariomycetes*

Sordaria fimicola (hnojenka výkalová)

- Celulolytická houba rostoucí na trusu (koprofilní), v půdě a na rostlinných zbytcích
- Tetrádová analýza

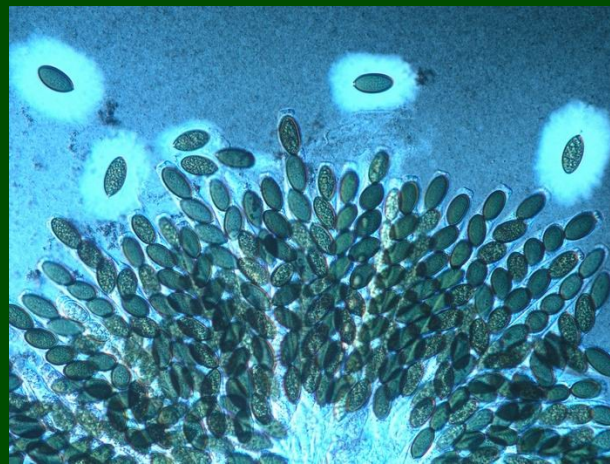

Kolonie na agarové plotně

Sordaria fimicola (hnojinka výkalová)

perithecium s vřecky

válcovitá vřecka
a askospory s želatinózním obalem

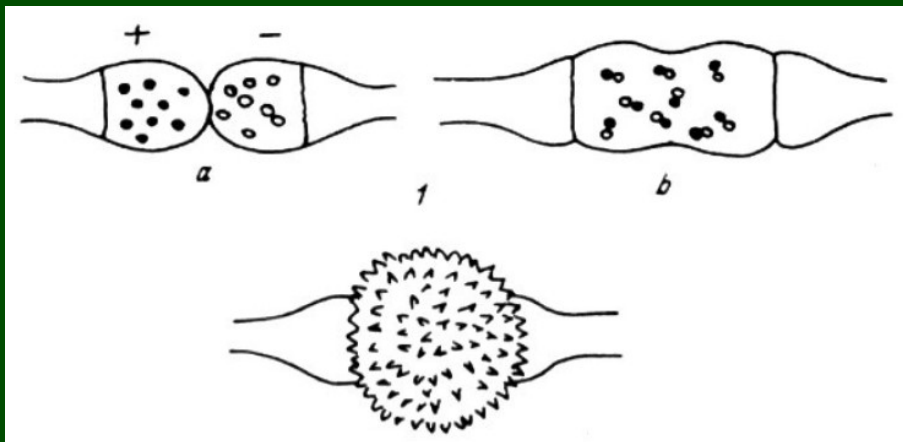
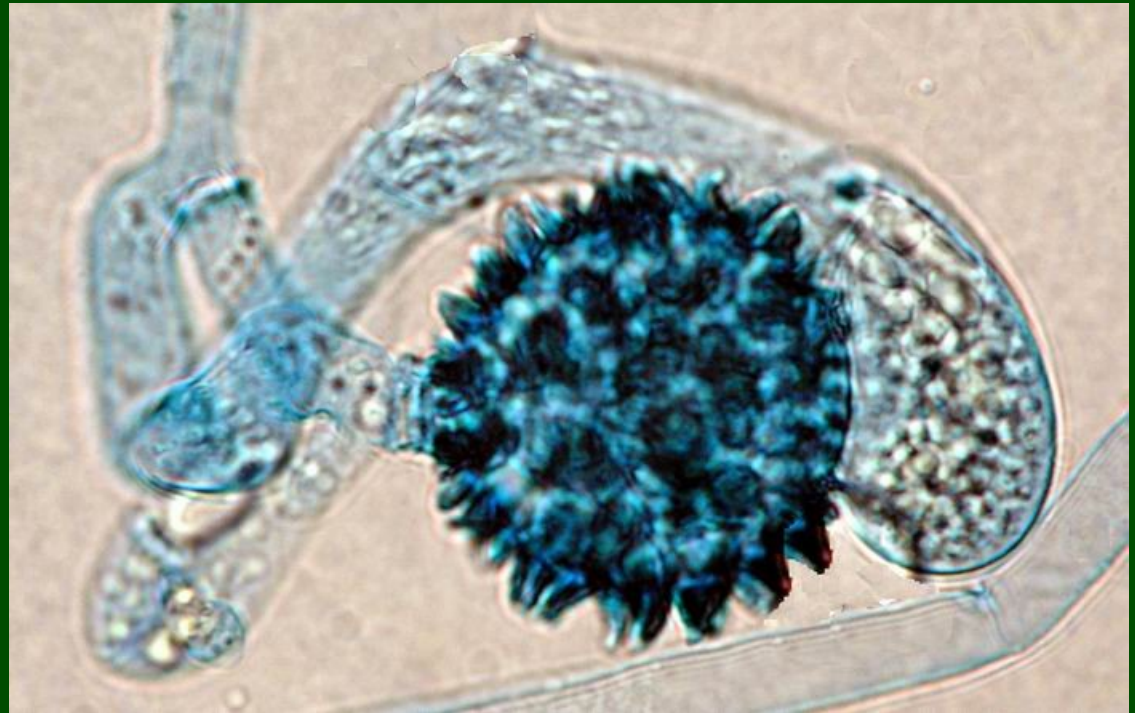

Oddělení: *Mucoromycota*

Třída: *Mucoromycetes*

- V buněčné stěně převažuje chitosan
- Stélka vláknitá, větvená, coenocytická, mnohoaderná, s menším počtem přehrádek
- Nepohlavní rozmnožování: sporangia se sporangiosporami
- Pohlavní rozmnožování: gametangiogamie
- Výskyt: organizmy saprotrofně žijící v půdě, na trusu, na potravinách; paraziti hmyzu, hub, patogeny člověka
- Velikost skupiny: kolem 124 rodů a 870 druhů

Mucor moelleri (plíseň Moellerova)

zygospora se
suspenzory

Rhizopus stolonifer (kropidlovec černavý)

- Půda, potraviny
- Výjimečně i patogen pro člověka
- Rychlý růst, kosmopolitní

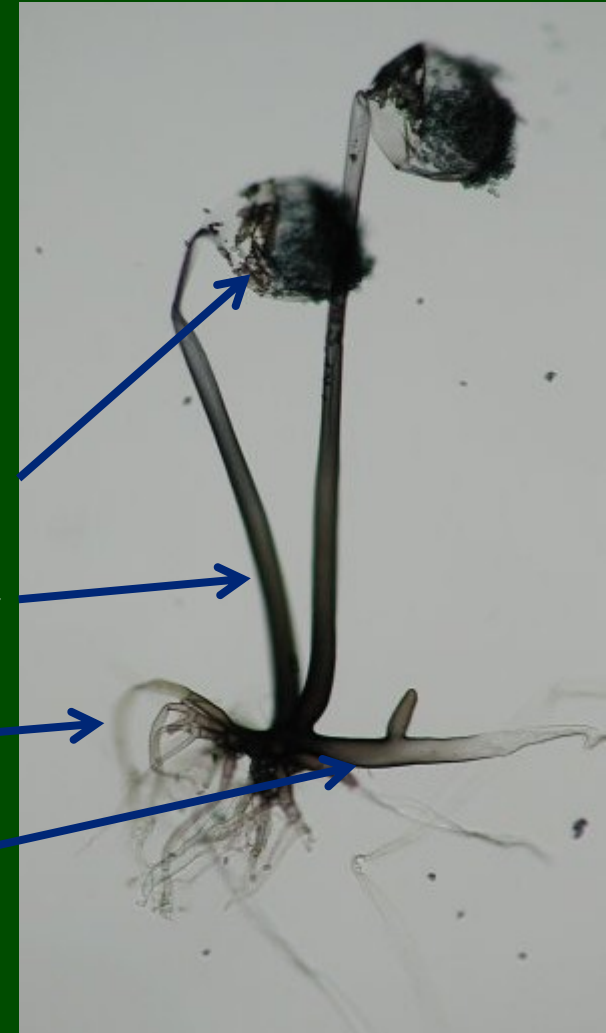
Sporangiofory – makroskopický pohled

Sporangium

Sporangiofor

Rhizoidy

Stolon

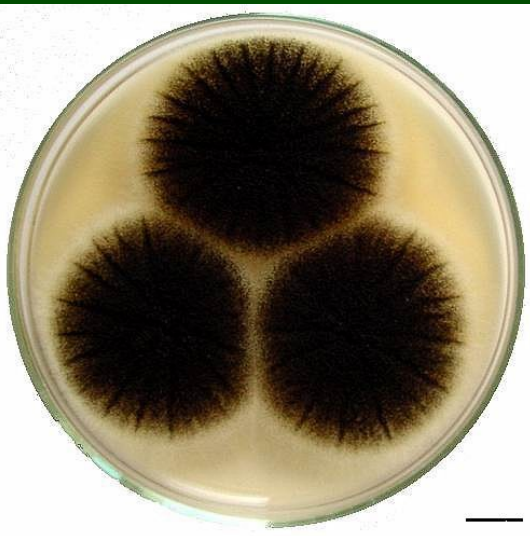
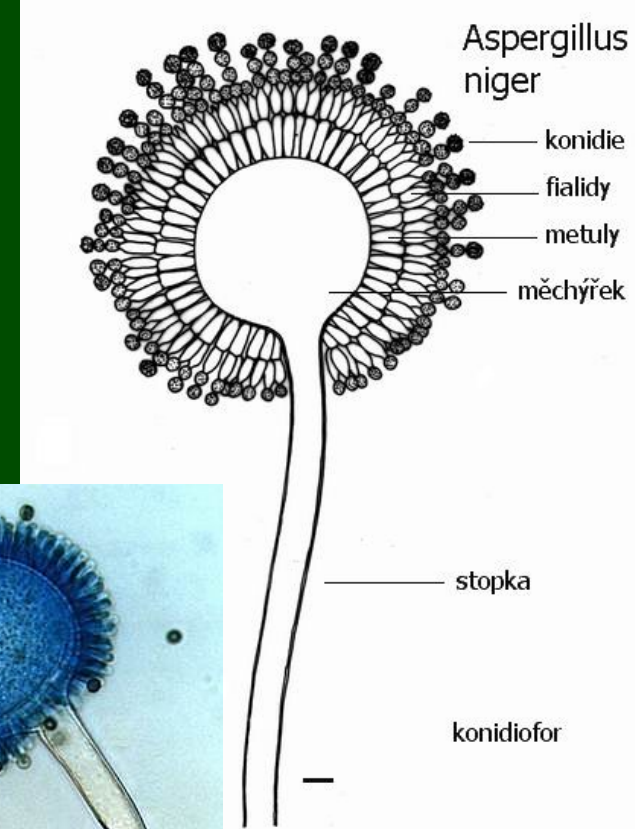
Pomocné oddělení: *Deuteromycota*

Pomocná třída: *Hyphomycetes*

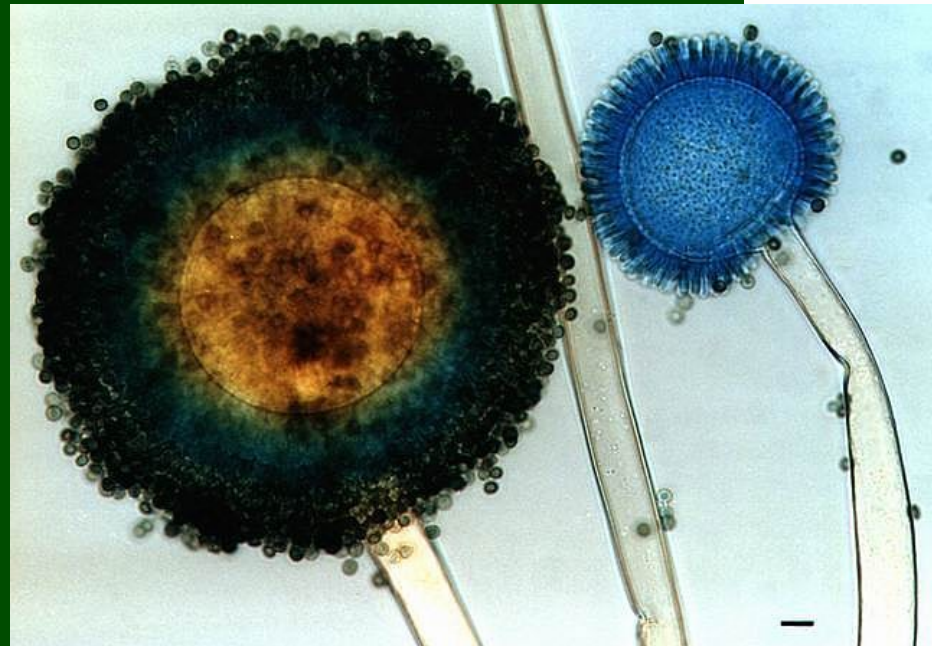
- Heterogenní skupina
- Zahrnuje anamorfní rody *zygo-*, *asco-* i *basidiomycota*
- Různé typy stélek, některé dimorfní
- Dnešní význam z hlediska klinické mikrobiologie
- Teleomorfa někdy není známá
- Saprophyty, velké množství patogenů

Aspergillus niger (kropidlák černý)

- Potraviny, (např. černé čaje), krmiva
- Patogen člověka (systémové mykózy, toxiny)
- Produkce kys. citronové, glukonové; pektinasa, fermentace

Kolonie na
agarové plotně

Konidiofory

Aspergillus terreus (kropidlák zemní)

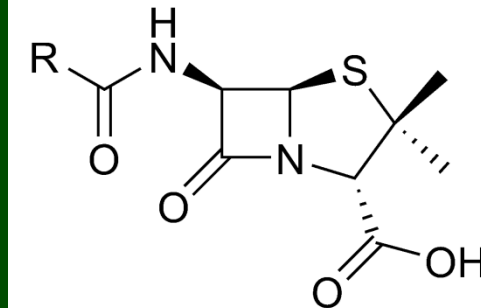
Konidiofory se
sloupci konidií

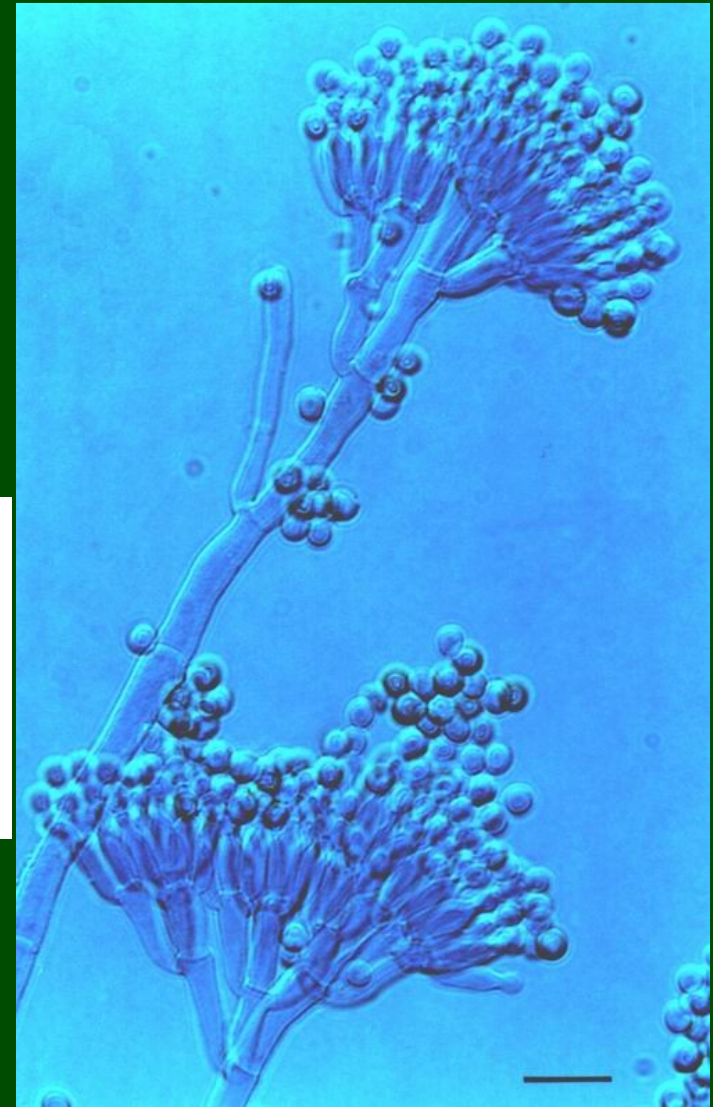
měchýřek

Penicillium brevicompactum (štětičkovec)

- Ovzduší, potraviny, zaplísňené byty
- Startovací kultury při výrobě sýrů
- Neapatogenní (až na *P. marneffe*)
- Mykotoxiny
- Penicilin (*P. chrysogenum*)

Kolonie na
agarové plotně

Konidiofory

Alternaria alternata

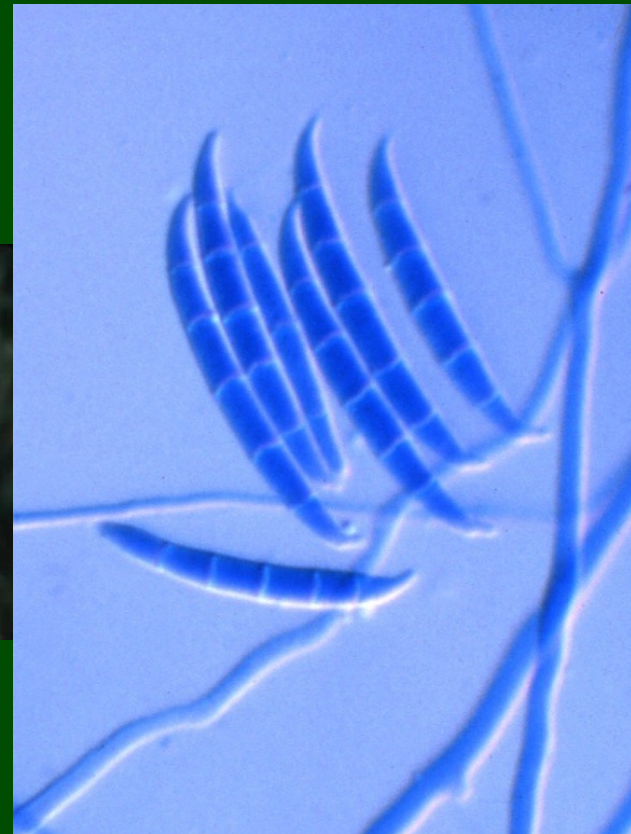
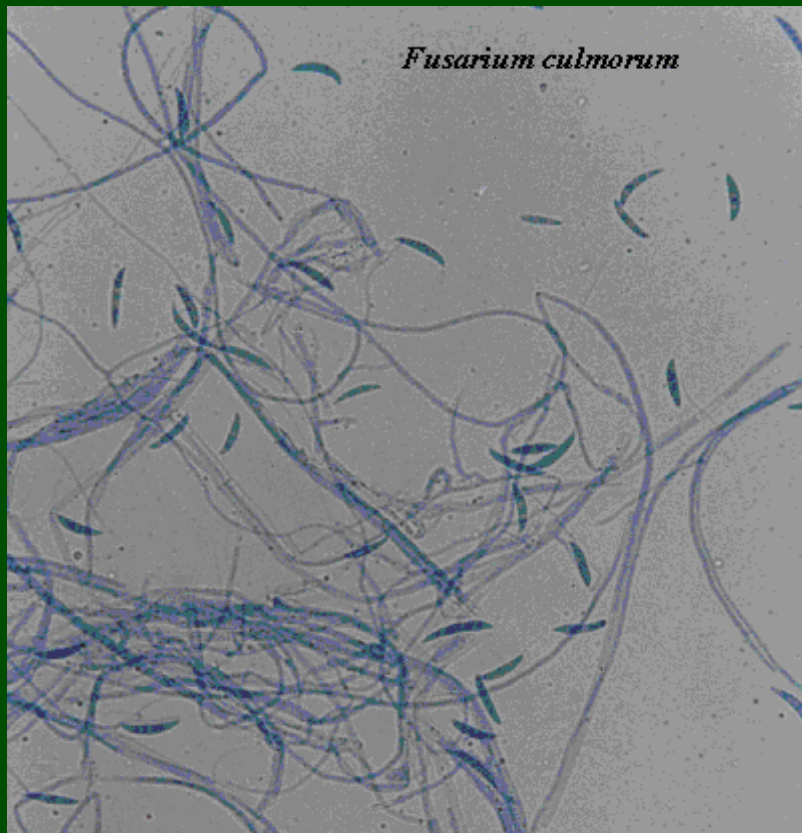
- Příležitostný patogen rostlin, živočichů a člověka
- Skvrny na listech, infekce horních cest dýchacích
- Kontaminace klinického materiálu; stavební hmoty
- Teleomorfa neznámá

Zd'ovité makrokonidie

Fusarium culmorum

- Celosvětový výskyt, nejčastěji na obilovinách
- Krčkové choroby obilovin, napadá uskladněné brambory
- Produkce mykotoxinů (trichotheceny, zearalenon)

Trichothecium roseum

- Častý výskyt v půdě a na rostlinách, fytopatogenní
- Produkce mykotoxinů; charakteristický pigment
- Teleomorfa není známa

Dvojbuňčné
konidie

© A. Kubátová

Přehled pozorovaných objektů

Oddělení: *Ascomycota*

Třída: *Leotiomycetes*

Řád: *Erysiphales* (padlí)

Erysiphe alphitoides (p. dubové) – chasmothecia s přívěsky (a uvnitř s vřečky)

Phyllactinia guttata (p. lískové) – chasmothecia s přívěsky (a uvnitř s vřečky)

Třída: *Sordariomycetes*

Sordaria fimicola – perithecia, ostiolum, vřečka, askospory

Oddělení: *Mucoromycota*

Třída: *Mucoromycetes*

Mucor moelleri – zygospory se suspenzory

Rhizopus arrhizus – rhizoidy+stolony, sporangia (uvnitř kolumela), spory

Pomocné oddělení: *Deuteromycota*

Pomocná třída: *Hyphomycetes*

Aspergillus terreus – konidiofory s měchýřkem, konidie

Penicillium brevicompactum – štětičkovitě větvené konidiofory, konidie

Alternaria alternata – zdřovitě makrokonidie (někdy tvoří řetízky)

Fusarium culmorum – vícebuněčné makrokonidie

Trichothecium roseum – dvojbuněčné makrokonidie